

המועצה להגנת הפרטיות

הפרטיות האזרחית והפרטיות הפרטיות 1981-א-1981
המועצה להגנת הפרטיות
תשס"א-א-1981

חברי המועצה:
חיים קלוגמן, עו"ד - יו"ר
גדי אופנהיימר, עו"ד
ד"ר נחמן אורון
אריאל אלוואס
~~נעמי אסנא, עו"ד~~
עחי ברלינסקי
גורא בר שלום
דלית דרור, עו"ד
נדב העני, עו"ד
בריאן ויין, עו"ד
ליאור חורב, עו"ד
~~ד"ר יהודה לפאון~~
אריה לית, עו"ד
יוסי מרגלית
כרמית פנטון, עו"ד
חיים רביה, עו"ד
סא"ל אליה שדה

משקיפים
יוספה טכיר, עו"ד
רשם מאגרי מידע
סני"צ רחל אדלסברג,
נציגת משרדת ישראל
יאיר רחיקוב,
נציג משרד הבריאות

1. המועצה מציינת בדאגה כי לא חל עד כה כל שינוי בהקצאת האמצעים להגנה על הזכות לפרטיות בישראל, שהינה זכות חוקתית מכח חוק. אגרות הרישום שאושרו ע"י ועדת חוקה חוק ומשפט עדיין לא הביאו את היקף התקציב המינימלי הדרוש וספק אם יעשו כך בעתיד. המועצה סבורה כי ללא התערבות משמעותית של המדינה, צפויים אזרחי המדינה לפגיעות חמורות בפרטיותם וממליצה על כן לוועדת חוקה ליוזם דיון יסודי בעניין זה, שבו תבדק שאלת המשאבים הנדרשים מול הצרכים, בהתחשב במקורות המימון שועדת החוקה חוק ומשפט טיפלה בהם באמצעות האגרות.
2. א. בהערותיה לדו"ח רשמת מאגרי המידע, שהוגש לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת בשנת 1999 התריעה המועצה על העדר פעילות מספקת בנושא. המועצה מציינת תחילתה של תמורה לטובה בשנה החולפת ביישום חובת הרישום. המועצה סבורה כי גם אם פעילות האכיפה והפיקוח, שנעשתה בשנת 2000 להגנה על אזרחי ישראל מפני הפגיעה בזכות לפרטיות אינה מגיעה עדין להיקף המינימלי הנדרש במדינה דמוקרטית מתוקנת (בוצעו 43 פעולות פיקוח והוגשו רק שתי תלונות למשטרה), הרי בשנת 2000 - להבדיל משנים קודמות - ניכר תחילתו של שינוי חיובי בהיבט הארגוני, המתבטא באלה:
 - אישור תקנות הגנת הפרטיות (אגרות), תשס"א-2000 והפניית ההכנסות הנובעות מאגרות הרישום והחידוש למימון פעילות אכיפה ופיקוח על מאגרי המידע בישראל;
 - הפעלת מערכת גביית אגרות.
 - גיוס והכשרת חוקרים למערך הפיקוח של רשמת מאגרי המידע, בהמשך לפרסום צו הגנת הפרטיות (הקמת יחידת פיקוח), תש"ס-1999;
- ב. המועצה רואה בסימני דרך חיוביים אלה שטר שמועד פרעונו בשנת 2001 ובדעתה להמשיך ולסקור מקרוב את היקף ואת מהות פעילויות האכיפה והפיקוח שינקטו בשנה זו כנגד שימוש לרעה במאגרי מידע וכנגד פגיעה בפרטיות בישראל. המועצה סבורה, כי משנוצרו, לראשונה זה שנים, התנאים הדרושים לביצועה של פעילות אכיפה אינטנסיבית, שוב אין להשהותה ומן הראוי לנקוט בה במלוא התנופה. במיוחד חשוב יהיה להקצות משאבים להגדלת מספר המפקחים העומדים לרשותה של רשמת מאגרי המידע (כיום עומדים לראשותה שני מפקחים בלבד!). המועצה בדעה, מיד עם תום מבצע הרישום על רשם מאגרי המידע להתחיל במבצע מתמשך של פיקוח ושל אכיפה.

3. המועצה סבורה כי יש לבחון אמצעים להגברת מודעות הציבור לנושא הגנת הפרטיות ולתמוך ולעודד אותם אזרחים המבקשים לעמוד על זכותם לפרטיות. במסגרת זו מן הראוי לבחון אמצעי סיוע לאזרחים אלה, אגב מתן מענה לסוגיית הנזק הערטילאי, שנגרם עקב פגיעה בפרטיות.

4. המועצה מוצאת כי בולט בחסרונו אתר אינטרנט של רשם מאגרי המידע, אשר יאפשר גישה חופשית להחלטות של רשם מאגרי המידע ולפנקס מאגרי המידע, האמור להיות פתוח לעיון הכלל על-פי סעיף 12(א) לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981.

5. א. המועצה רואה בדאגה את השימוש ברשת האינטרנט לפגיעה בפרטיות. השנה נרשמו דוגמאות בולטות לכך, ובהן פירסום שמה של אשת ציבור שנאנסה, בקבוצות דיון באתר אינטרנט ופירסום העובדה שהזמרת המנוחה עופרה חזה ז"ל היתה חולה באיידס באתר אינטרנט אחר.

ב. המועצה סבורה כי לצד עידוד השימוש באינטרנט, כאמצעי תקשורת מודרני, ולצד הברכה הגלומה בו ככלי ראשון במעלה להפצת מידע - יש להקפיד על צעדי אכיפה כלפי מי שפוגעים בפרטיות באמצעות הרשת. יצוין, כי בארצות-הברית ובמדינות אירופה רשויות המדינה וגורמי האכיפה, פתחו בין היתר, בפעילות נגד הפגיעות הבאות:

♦ מכירת מאגרי מידע אגב קריסתן של חברות דוט. קום.

♦ איסוף מידע בניגוד למדיניות פרטיות מוצהרת.

♦ איסוף מידע אישי באמצעות Cookies.

♦ העברת מידע בין-מדינתי (הסדר בין ארה"ב לקהיליה האירופאית). לצד אלה מתעוררות סוגיות חדשניות, הנוגעות לתקשורת אלקטרונית מודרנית - כדוגמת שימוש בדיוור באמצעות זואר אלקטרוני, זיהוי ביומטרי ועוד.

נציין כי תקנות שהוגשו בענין העברת מידע בין-מדינתי מונחות על שולחנה של ועדת חוקה חוק ומשפט וממתינות לאישורה. עד היום מדינת ישראל לא הצטרפה לאמנה האירופית המסדירה את הגנת הפרטיות. העדר תקנות ואי חתימה על האמנה מסכנים את מעמדה של ישראל כמי שרשאית לקבל ולהעביר מידע לקהיליה האירופית ולמדינות אחרות בעלות הסדר כאמור.

לנוכח כל אלה, ממליצה המועצה לבחון את התאמתם של דיני הגנת הפרטיות למתחייב מאמצעי התקשורת האלקטרוניים בכלל ומהאינטרנט בפרט - וזאת תוך בחינת החקיקה הזרה בעניין זה ומתוך מטרה ליצור דין דומה לנהוג בקהיליה האירופית, שחקיקתה היא המתקדמת ביותר בסוגיות אלה. המועצה מבקשת מיז"ר ועדת החוקה חוק ומשפט לזמן דיון בנושאים שהועלו בהערות אלה של המועצה להגנת הפרטיות.

בכבוד רב,

חיים קלוגמן, עו"ד
יו"ר המועצה

19.4.01